

KIPSSIDEAINED JA KIPSMÖRDI KUIVSEGUD

Osa 1: Määratlused ja nõuded

**Gypsum binders and gypsum plasters
Part 1: Definitions and requirements**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 13279-1:2005 “Gypsum binders and gypsum plasters – Part 1: Definitions and requirements” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi kavandi on heaks kiitnud ja esitanud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks standardimise tehniline komitee EVS/TK 7 “Betoon ja betoontooted”.

Euroopa standard EN 13279-1:2005 on avaldatud Eesti standardina EVS-EN 13279-1:2006 ja kinnitatud Standardikeskuse 05.12.2006. a käskkirjaga nr 152.

Standard EVS-EN 13279-1:2006 asendab jõustumistega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 13279-1:2005 ning jõustub sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2007. a jaanuarikuu numbris.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 13279-1:2005 “Gypsum binders and gypsum plasters – Part 1: Definitions and requirements”.

The European Standard EN 13279-1:2005 has the status of an Estonian National Standard.

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

**Gypsum binders and gypsum plasters – Part 1: Definitions
and requirements**

Plâtres et enduits à base de plâtre pour le bâtiment –
Partie 1: Définitions et spécifications

Gipsbinder und Gips-Trockenmörtel – Teil 1: Begriffe
und Anforderungen

This European Standard was approved by CEN on 20 October 2004.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS	4
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	6
3 TERMINID	6
4 KIPSSIDEAINETE JA -KUIVSEGUDE TÜÜBID	9
5 NÕUDED.....	10
5.1 Lõppkasutustingimustega seonduvad nõuded.....	10
5.2 Nõuded kipssideainetele	11
5.3 Nõuded kipskuivseguitele	11
5.4 Nõuded eriotstarbelistele kipskuivseguitele.....	12
6 VASTAVUSHINDAMINE	14
6.1 Üldist.....	14
6.2 Tüübikatsetused	14
6.3 Tehase tootmisohje (FPC).....	15
7 KIPSSIDEAINETE JA -KUIVSEGUDE TÄHISTAMINE.....	17
8 MÄRGISTAMINE, SILDISTAMINE JA PAKENDAMINE.....	17
Lisa ZA (teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi jaotised, mis tuginevad EL direktiivide olulistele nõuetele või teistele sätetele	18
ZA.1 Kasutusala ja asjakohased omadused.....	18
ZA.2 Kipssideainete ja -kuivseguite vastavuse tõendamine ja deklareerimine.....	19
ZA.3 CE-märgistamine ja sildistamine.....	21
Kasutatud kirjandus	24

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi (EN 13279-1:2005) on ette valmistanud CEN tehniline komitee CEN/TC 241 "Kips ja kipsipõhised tooted", mille sekretariaati haldab AFNOR.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt 2005. a detsembriks ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2007. a märtsiks.

Käesolev dokument on välja töötatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubandusühenduse poolt CEN-ile antud mandaadi alusel ning see toetab EL direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Seoste kohta EL direktiividega vt teatmelisa ZA, mis on käesoleva dokumendi lahutamatu osa.

Standard ei asenda olemasolevaid Euroopa standardeid.

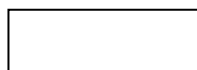
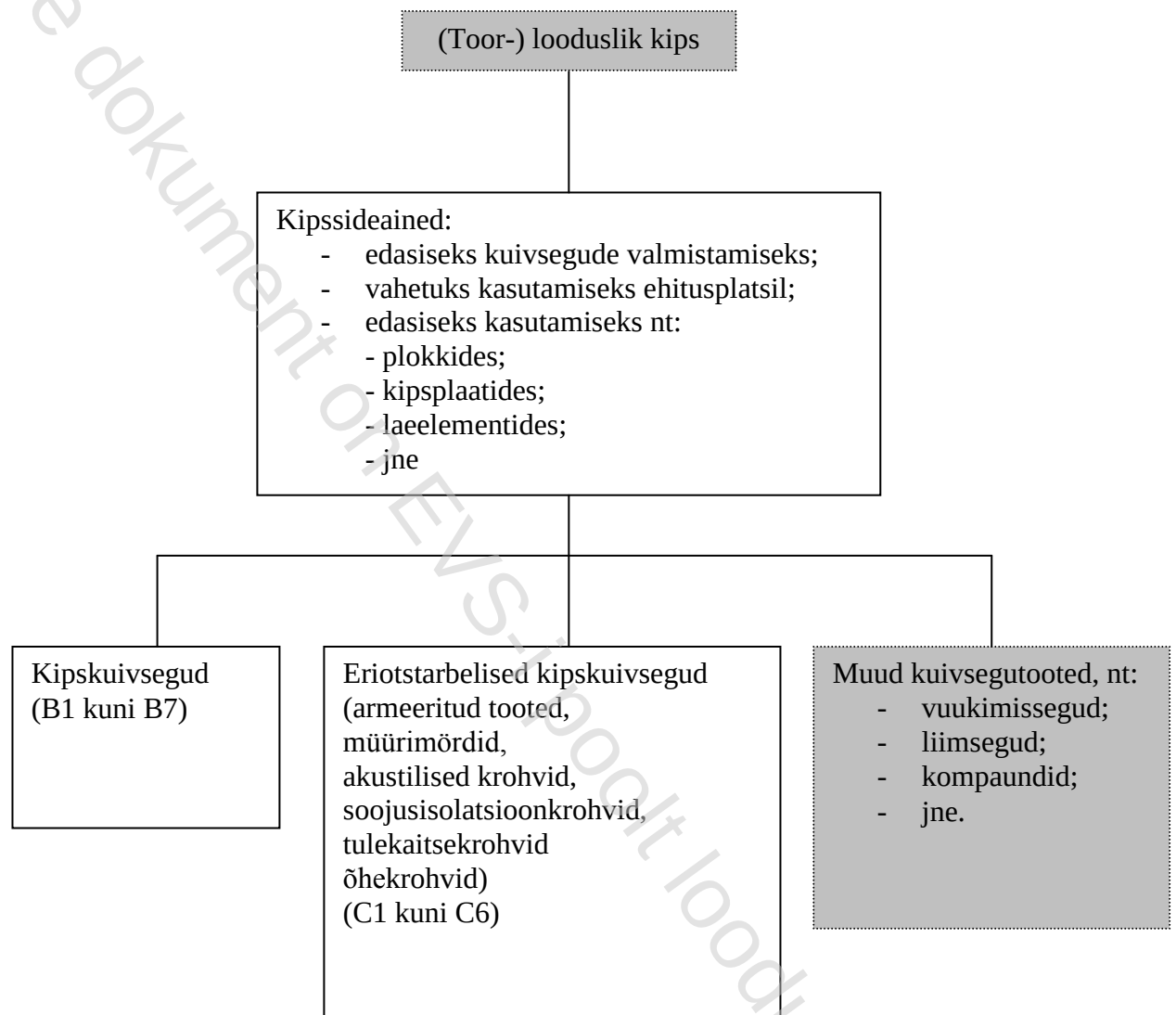
Käesolev kipssideainete ja -kuivsegude standard koosneb kahest osast:

- Part 1: Definitions and requirements;
- Part 2: Test methods.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide siseriiklikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia; Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Diagramm 1 näitab kipssideainete ja -kuivsegude perekonda.

Kuuluvad käesoleva Euroopa standardi käsituslusalasse

Ei kuulu käesoleva Euroopa standardi käsituslusalasse

Diagramm 1 – Kipssideainete ja kipskuivsegude perekond

KIPSSIDEAINED JA KIPSMÖRDI KUIVSEGUD

Osa 1: Määratlused ja nõuded

Gypsum binders and gypsum plasters

Part 1: Definitions and requirements

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 13279-1:2005 ja see on välja antud CEN loal. Euroopa standard EN 13279-1:2005 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 13279-1:2005 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 13279-1:2005 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard spetsifitseerib hoonete siseruumide seinte ja lagede krohvimisel kasutatavate kipssideainepõhiste kuivsegude omadused ja toimivuse. Krohv moodustab valmis pealispinna, mida on võimalik täiendavalt töödelda. Toodete koostis valitakse, lähtudes kasutusnõuetest, kasutades peen- või keemilisi lisandeid, täitematerjale ja teisi sideaineid. Hõlmatud on ka käsitsi ja masinaga pealekantavad kipskrohvimördi kuivsegud ja kipsipõhise krohvimördi kuivsegud.

Käesolev Euroopa standard rakendub kipssideainetele, mida kasutatakse vahetult ehitusplatsil, aga ka kipsplokkide, kipsplaatide, armeeritud kipskuivsegude ja kipsist laeelementide valmistamisel. Hõlmatud on ka kips-müürimördid.

Põranda tasandussegudes sideainena kasutatav kaltsiumsulfaat ei kuulu käesoleva standardi käsitusllasse.

Käesolev Euroopa standard määratleb referentskatsed tehniliste näitajate määramiseks ja käesoleva Euroopa standardi kohaste toodete vastavushindamise korra.

Ehituslupja (kaltsiumhüdroksiid) võib kasutada koos kipsiga kui lisasideainet. Kui kuivsegust mördi põhiliseks sideaineks on kipssideaine, siis kuulub mört käesoleva standardi käsitusllasse. Kui kuivkrohvisegu põhiliseks sideaineks on ehituslubi, siis kuulub mört standardi EN 998-1 käsitusllasse.

2 NORMATIIVVIITED

Järgnevad viitedokumendid on käesoleva dokumendi rakendamiseks hädavajalikud. Dateeritud viited rakenduvad ainult osundatud väljaandele. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt (kõik muudatused kaasa arvatud).

EN 12664 Thermal performance of building materials and products – Determination of thermal resistance by means of guarded hot plate and heat flow meter methods – Dry and moist products of low and medium thermal resistance.

EN 13279-2:2003 Gypsum binders and gypsum plasters – Part 2: Test methods.

EN 13501-1 Fire classification of construction products and building elements – Part 1: Classification using data from reaction to fire tests.

EN 13501-2 Fire classification of construction products and building elements – Part 2: Classification using data from the resistance tests, excluding ventilation services.

EN ISO 140-3 Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 3: Laboratory measurements of airborne sound insulation of building elements (ISO 140-3:1995).

EN ISO 354 Acoustics – Measurement of sound absorption in a reverberation room (ISO 354:2003).

EN ISO 717-1 Acoustics – Rating and sound insulation in buildings and of building elements - Part 1: Airborne sound insulation (ISO 717-1:1996).

EN ISO 6946:1996 Building components and building elements – Thermal resistance and thermal transmittance – Calculation method (ISO 6946:1996).

EN ISO 9001:2000 Quality management systems – Requirements (ISO 9001:2000).

EN ISO 10456 Building materials and products – Procedures for determining declared and design thermal values (ISO 10456:1999).

ISO 3049 Gypsum plasters – Determination of physical properties of powder.

3 TERMINID

Käesolevas Euroopa standardis kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi:

3.1

kipssideaine (*gypsum binder*)

kipssideaine saadakse kaltsiumsulfaadi dihüdraadi ($\text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) kaltsineerimise teel ja see koosneb erinevas hüdratatsioonifaasis olevast kaltsiumsulfaadist, näiteks poolhüdraat ($\text{CaSO}_4 \cdot 0,5 \text{H}_2\text{O}$) ja anhüdriid (CaSO_4). Veega segatud kipssideainet